

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Jána Mihala a členov JUDr. Milana Lipovského a JUDr. Jany Serbovej v trestnej veci obvineného **Ing. M. Z.** pre trestný čin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 215 ods. 1 písm. a/, písm. b/, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. a iné prerokoval na neverejnom zasadnutí 2. apríla 2008 v Bratislave dovolanie, ktoré podal obvinený Ing. M. Z. proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 13. novembra 2007, sp. zn. 3To 90/2007 a rozhodol

t a k t o :

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného Ing. M. Z. **s a o d m i e t a.**

O d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Bratislava II z 22. júna 2007, sp. zn. 1T 131/2006, bol obvinený Ing. M. Z. v bode 1/ rozsudku uznaný za vinného z trestného činu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 215 ods. 1 písm. a/, písm. b/, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. a v bode 2/ rozsudku z trestného činu ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 217 písm. b/ Tr. zák. na skutkovom základe, že

1/ v období od presne nezisteného dňa na konci mesiaca jún 2005 do 7. decembra 2005 v Bratislave na P., spôsobil fyzické a psychické utrpenie manželke Ing. R. Z. a to tak, že ju opakovane budil zo spánku v rôznych časoch, vulgárne jej nadával, vyhrážal sa jej, že sa pomstí za jeho uväznenie, bil ju otvorenou dlaňou po tvári, hádzal do nej rôzne predmety, obrátil na ňu počas hádky kuchynský

nôž a opakovane ju vonku sledoval, dňa 17. augusta 2005 ju fyzicky napadol tým spôsobom, že ju udrel otvorenou dlaňou po tvári a chrbte a sotil ju do kuchynskej linky, následne vypoľ v byte poistky a vyhrážal sa poškodením hi-fi veže, dňa 7. decembra 2005 po konflikte so synmi A. Z. a M. Z., do ktorého hodil bicykel, ktorým ho zasialhol do ľavého kolena a spôsobil mu jeho zmliaždenie, povedal Ing. R. Z., ktorá mu pred privolanou policajnou hliadkou bránila v úteku z bytu, že buď zomrie on alebo ona a neskôr po ďalšom pokuse o útek z bytu ju škrtil šatkou, ktorú mala Ing. R. Z. na krku, hoci bol obžalovaný rozsudkom Okresného súdu Bratislava II zo dňa 16. júna 2005, sp. zn. 4T 95/04, právoplatným dňa 2. júla 2005, odsúdený za trestný čin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 215 ods. 1 písm. a/, a písm. b/ Trestného zákona č. 140/1961 Zb. a bol mu uložený trest odňatia slobody na dva roky s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu tri roky a šesť mesiacov,

2/ v presne nezistený deň v októbri v roku 2005 v B. dal synovi M. Z., nar. X., dva prezervatívy, aby si z nich zhotovil prak, dňa 6. novembra 2005 v tomto byte so svojimi deťmi M. Z., nar. X., A. Z., nar. X. a V. Z., nar. X. spoločne nafukovali prezervatívy a plnili ich vodou, dňa 25. novembra 2005 v tomto byte požiadal svoju dcéru V. Z., aby ho odfotovala fotoaparátom zabudovaným v mobilnom telefóne, ktorá to aj urobila, pričom obžalovaný bol nahý a bolo mu vidieť pohlavné orgány, následne chcel odfotovať pohlavné orgány svojej dcéry V. Z., čo odmietla, a počas tohto obdobia v mesiacoch október a november v roku 2005 sa v tomto byte pred svojimi deťmi M. Z., A. Z. a V. Z. vulgárne vyjadroval požadujúc pohlavný styk od manželky Ing. R. Z..

Za to bol obvinenému podľa § 215 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 35 ods. 2 Tr. zák. uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere osem rokov a päť mesiacov.

Podľa § 39a ods. 2 písm. a/ Tr. zák. bol obvinený na výkon trestu zaradený do I. (prvej) nápravno-výchovnej skupiny.

Podľa § 55 ods. 1 písm. a/, ods. 6 Tr. zák. bol obvinenému uložený aj trest prepadnutia veci – mobilného telefónu LG modro-striebornej farby, IMEI: 356021-00-254803-6, ktorej vlastníkom sa stal štát.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie obvinený Ing. M. Z.. Krajský súd v Bratislave uznesením z 13. novembra 2007, sp. zn. 3 To 90/2007, podľa § 319 Tr. por. odvolanie obvineného zamietol.

Obvinený Ing. M. Z. podal prostredníctvom svojho obhajcu Mgr. V. Š. dovolanie proti uzneseniu krajského súdu. Dovolanie podal z dôvodov uvedených v ustanovení § 371 ods. 1 písm. c/, písm. e/, písm. g/, písm. i/ Tr. por.

Dovolateľ v dôvodoch podaného dovolania uviedol, že bolo zásadným spôsobom porušené právo na jeho obhajobu - § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. Vyslovil názor, že súčasťou práva na obhajobu je aj úplné a zrozumiteľné odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Uvedenými požiadavkami sa súd neriadil. Dôvody rozhodnutia krajského súdu sú iba stručne zrekapitulované na cca 1,5 strane vo forme heslovitých poznámok. Súd vôbec nepreveroval obhajobu obvineného. Obvinený namietal absenciu dôkazov preukazujúcich, že poškodená mala v dôsledku jeho konania pociťovať ťažké príkorie, uvádzal konkrétne útoky poškodenej voči jeho osobe, ktoré dosahovali minimálne takú intenzitu ako útoky dávané za vinu obvinenému. Súd nepripustil výsluchy svedkov navrhovaných obvineným, nereagoval na jeho námietky ohľadne znaleckého posudku PhDr. E. B., ignoroval jeho námietku ohľadne nezákonnosti výsluchu maloletých detí, ignoroval jeho žiadosť, že ak bude uznaný za vinného, aby mu bol trest mimoriadne znížený, nakoľko trest osem a pol roka je krutý a neprimeraný. Za porušenie práva na obhajobu považoval ďalej fakt, že mu nebol počas celého konania poskytnutý dostatok času na preštudovanie trestného spisu.

Dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. e/ Tr. por. obvinený videl v tom, že vo veci konala sudkyňa, ktorá mala byť vylúčená z vykonávania úkonov trestného konania. Predsedníčka senátu odvolacieho súdu JUDr. Margita Horná bola od počiatku voči obvinenému negatívne subjektívne zaujatá, o čom svedčí, že pri referovaní veci postupovala jednostranne, nespomenula ani jeden dôkaz svedčiaci v jeho prospech, nepostupovala v súlade so zákonom pri určovaní termínov verejného zasadnutia, pri ustanovení náhradného obhajcu, keď nerozhodla

o námietke zaujatosti vznesenej voči jej osobe a nevybavila žiadosť obvineného o zaslanie kópií zápisníc z pojednávania.

Dovolateľ vyslovil názor, že výsluchy maloletých detí v prípravnom konaní neboli vykonané v súlade so zákonom, ktorá skutočnosť zakladá dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por.

Obvinený Ing. Z. dovolaním aj namietal, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení veci - § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. Objektívna stránka skutkovej podstaty žalovaného trestného činu vyžaduje negatívny následok mimoriadnej intenzity – spôsobovanie ťažkého príkoria. Zo zisteného skutkového deja vyplýva, že obvinený poškodenej nespôsobil ťažké príkorie, a preto jeho konanie mohlo maximálne naplniť skutkovú podstatu priestupku proti občianskemu spolužitiu.

Okresný prokurátor Bratislava II navrhol, aby dovolací súd rozhodol podľa § 382 písm. c/ Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) zistil, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1 Tr. por.), bolo podané osobou oprávnenou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), v zákonnej lehote a mieste, kde možno mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 Tr. por.), ale súčasne zistil aj, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c/ Tr. por., lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

V úvode je potrebné zdôrazniť, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdu je určený k náprave výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných chýb, ako to plynie z konštrukcie jednotlivých dovolacích dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. a/ až písm. l/ Tr. por. Spomenutý opravný prostriedok neslúži k revízii skutkových zistení urobených súdmi prvého a druhého stupňa. Dovolací súd nie je všeobecnou treťou inštanciou zameranou k preskúmaniu všetkých rozhodnutí súdu druhého stupňa.

Zásadným porušením práva na obhajobu ako to mal na mysli zákonodarca v ustanovení § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., sa rozumie najmä porušenie procesných ustanovení o povinnej obhajobe. V prípade, že sú dané dôvody nutnej obhajoby a obvinený určitú časť konania obhajcu nemal, hoci ho mal mať, pričom orgány činné v trestnom konaní alebo súd v tomto čase aj vykonávali úkony smerujúce k vydaniu meritórneho rozhodnutia, je splnená táto podmienka dovolania.

V posudzovanej veci u obvineného Ing. Z. boli dané dôvody nutnej obhajoby z dôvodu ustanovenia § 36 ods. 1 písm. a/, ods. 3 Tr. por., preto mu opatrením sudcu z 9. decembra 2005, sp. zn. Tp 1688/2005, bol ustanovený obhajca JUDr. B. Š.. Ďalším opatrením z 31. mája 2006, sp. zn. Tp 1435/2006, bol obvinenému ustanovený obhajca JUDr. M. R.. Obvinený Z. vyslovil nedôveru voči tomuto obhajcovi, preto mu súd vyhovel a uznesením zo 14. septembra 2006, sp. zn. 1T 131/2006, oslobodil ustanoveného obhajcu JUDr. R. od povinnosti obhajovať obvineného a tomuto ustanovil iného obhajcu JUDr. M. C.. Obvinený Ing. Z. 15. mája 2007 sám splnomocnil na svoje zastupovanie v konaní advokáta Mgr. V. Š..

Z uvedeného je zrejmé, že procesné ustanovenia o povinnej obhajobe v posudzovanej veci porušené neboli, preto nie je ani daný dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por.

Z obsahu spisu vyplýva, že nie je daný ani dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. e/ Tr. por.

Obvinený Z. prvýkrát vzniesol námietku zaujatosti voči predsedníčke senátu JUDr. Hornej z dôvodu uvedenom aj v dovolaní, že nesprávne podala správu o stave veci zameranú na otázky, ktoré treba riešiť na verejnom zasadnutí 25. septembra 2007.

O tejto námietke rozhodol iný senát Krajského súdu v Bratislave uznesením z 29. septembra 2007, sp. zn. 1Nto 6/2007, tak, že vyslovil podľa § 32 ods. 6 Tr. por., že predsedníčka senátu JUDr. Margita Horná nie je vylúčená z vykonávania úkonov v trestnej veci obvineného Z..

Obhajca obvineného Mgr. V. Š. v mene obvineného vzniesol námietku zaujatosti voči predsedníčke senátu odvolacieho súdu, a to opäť z dôvodov uvádzaných aj v teraz podanom dovolaní (odročenie verejného zasadnutia, ustanovenie náhradného obhajcu, zachovanie lehoty na prípravu).

Uznesením Krajského súdu v Bratislave z 5. novembra 2007, sp. zn. 1Nto 8/2007, bolo podľa § 32 ods. 6 Tr. por. rozhodnuté, že predsedníčka senátu JUDr. Horná nie je vylúčená z vykonávania úkonov trestného konania.

Na verejnom zasadnutí 13. novembra 2007 obvinený vzniesol námietku zaujatosti voči senátu a písomným podaním i proti predsedníčke senátu, z dôvodu jeho reálnej pochybnosti o zaujatosti predsedníčky senátu voči jeho osobe, ktorá vyplýva zo spôsobu vedenia odvolacieho konania.

Po neverejnej porade odvolací senát rozhodol, že o tejto námietke zaujatosti konať nebude, nakoľko podľa § 30 ods. 4 Tr. por. námietka zaujatosti nebola vznesená bezodkladne.

Na základe uvedeného dovolací súd zistil, že o vznesených námietkach zaujatosti voči predsedníčke senátu bolo vždy rozhodnuté v súlade so zákonom spôsobom, že nie je z vykonávania úkonov trestného konania v trestnej veci obvineného Ing. M. Z. vylúčená. Predsedníčka odvolacieho senátu konala ako zákonná sudkyňa.

Z článku 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a článku 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky vyplýva, že nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi.

Krajský súd postupoval správne aj keď o ostatnej námietke zaujatosti obvineného už nerozhodoval, pretože táto nebola vznesená neodkladne, ako to vyžaduje ustanovenie § 30 ods. 4 Tr. por. a navyše námietka zaujatosti bola založená stále na tých istých dôvodoch – subjektívny dôvod obvineného o zaujatosti predsedníčky senátu. Z obsahového hľadiska bolo potrebné považovať námietku zaujatosti z 13. novembra 2007 za identickú s predchádzajúcimi námietkami, hoci tie isté dôvody boli obvineným formálne vyjadrené inak.

Uplatnenie inštitútu § 30 ods. 1 Tr. por. prichádza do úvahy len vtedy, ak je existencia pomeru vzbudzujúceho pochybnosť o nezaujatosti preukázaná. Pre takýto záver nepostačuje len subjektívny, objektívnymi faktami nepodložený pocit obvineného, založený výlučne na vlastnom nestotožnení sa s možným, pre neho nepriaznivým, rozhodnutím orgánu činného v trestnom konaní, o vylúčení ktorého ide.

Maloleté deti boli vypočuté v prípravnom konaní za účasti obhajcu obvineného, sociálneho kurátora, ďalšej nezaujatej osoby a psychologičky (č.l. 102-107,108-111, 245-248). Aj napriek tomu, že zvukové zariadenie bolo pri výsluchu pokazené, psychológ, opatrovník detí i obhajca obvineného súhlasili s ich výsluchom (č.l. 249). Obhajoba priamo pri výsluchu detí zákonnosť tohto úkonu nenamietala, pričom v rámci odvolacieho konania tvrdila, že výsluch detí nie je procesne spôsobilým dôkazom, keďže nebol vyhotovený obrazovo-zvukový záznam výsluchov, ale len záznam obrazový.

Odvolacou námietkou obvineného sa odvolací súd zaoberal a uznesením z 15. mája 2007, sp. zn. 3To 45/2007, nariadil v tomto smere prvostupňovému súdu doplniť dokazovanie. Okresný súd postupoval dôsledne v intenciách tohto zrušujúceho uznesenia krajského súdu

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. namietajúci nezákonnosť dôkazov - výsluchov maloletých detí - je teda len zopakovaním odvolacích dôvodov. Dovolací súd pri vykonávaní týchto dôkazov porušenie zákona nezistil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací nie je oprávnený v rámci dovolacieho konania bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol podľa zásad ústnosti a bezprostrednosti v konaní o dovolaní sám vykonávať, preto s poukazom na nesprávne skutkové zistenia, alebo na nesúhlas s hodnotením dôkazov nie je možné vyvodzovať dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. S poukazom na tento dovolací dôvod nie je možné sa domáhať preskúmania skutkových zistení, na ktorých je rozhodnutie založené. Obvinený Ing. Z. ako to vyplýva z obsahu ním podaného dovolania, namieta hodnotenie

vykonaných dôkazov vo vzťahu k objektívnej stránke trestného činu podľa § 215 ods. 1 Tr. zák. - spôsobenie fyzického alebo psychického utrpenia poškodeným, pričom v tomto smere vyjadruje nesúhlas s hodnotením dôkazov odvolacím súdom. Dovolanie obvineného sa ani v tomto smere neopiera o právne námietky, ale je založené výlučne na skutkových výhradách. V konečnom dôsledku tak dovolacie námietky obvineného smerujú k zmene, resp. k doplneniu skutkových zistení tak, aby tieto zodpovedali len priestupku proti občianskemu spolužitiu. Ide tak o námietky, ktoré sú mimo dovolateľom deklarovaného zákonného dovolacieho dôvodu, preto ani na tieto dovolacie námietky dovolací súd nemohol prihliadať.

So zreteľom na to, že v posudzovanej veci neboli splnené podmienky dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/, písm. e/, písm. g/, písm. i/ Tr. por., dovolací súd podané dovolanie odmietol na neverejnom zasadnutí.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 2. apríla 2008

JUDr. Ján M i h a l, v. r.
predseda senátu

Vypracovala: JUDr. Jana Serbová

Za správnosť vyhotovenia:

Kanc!

- opíš
- predlož na podpis predsedovi senátu
- 1x zber spis
- vyznač v reg. 3Tdo skončené
- spis OS Blava II
- 2/04 Dr. Serbová